

efterforskningssituationer, hvor der reelt - som ved hacking og telefonmisbrug (hvor andres abonnementer belastes med samtaleafgiften) - ikke er andre effektive efterforskningsmuligheder, herunder efterforskning af kriminalitet, der begås via netværk.

Et flertal i udvalget finder i overensstemmelse med Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelshemmeligheden og anvendelse af agenter, s. 51-52, at der generelt bør sættes snævre grænser for politiets indgreb i meddelelshemmeligheden, men at der dog - som anført af Strafferetsplejeudvalget og lagt til grund af Folketinget ved senere ændringer af bestemmelserne - kan være særlige kriminalitetsformer, hvor sædvanlige efterforskningsmetoder ikke rækker til. Disse medlemmer finder således, at der løbende på baggrund af udviklingen i kriminalitetsformerne må tages stilling til, om der er behov for at udvide adgangen til indgreb i meddelelshemmeligheden til flere straffebestemmelser. Der må i den forbindelse foretages en overordnet afvejning mellem på den ene side hensynet til en effektiv kriminalitetsbekæmpelse og på den anden side hensynet til borgernes privatliv.

Ved den nedenfor af mindretallet foreslåede bestemmelse vil efterforskning af en betydelig videre kreds af lovovertrædelser end i dag kunne danne grundlag for indgreb i meddelelshemmeligheden, forudsat at andre efterforskningsmetoder ikke er egnede til at sikre bevis i sagen.

Flertallet kan ikke støtte en sådan generel, væsentlig lempelse af kriminalitetskravet ved indgreb i meddelelshemmeligheden.

Flertallet finder i denne sammenhæng på det foreliggende grundlag kun anledning til at overveje, om der bør være adgang til at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden ved efterforskning af sager om udbredelse og besiddelse af børnepornografi, jf. straffelovens § 235. Da denne kriminalitet - på samme måde som »hacker-kriminalitet« - i dag i høj grad begås ad elektronisk vej, hvor mere traditionelle efterforskningsmetoder ikke er anvendelige, foreslår disse medlemmer, at der i sager af denne karakter bliver mulighed for indgreb i meddelelshemmeligheden, uanset det almindelige kriminalitetskrav (mindst 6 års fængsel i strafferammen) ikke er opfyldt.

Flertallet tilføjer, at det ikke kan udelukkes, at en nærmere analyse af andre områder kan vise, at der er behov for en regulering ud over den foreslåede vedrørende sager om børnepornografi. Der er på den baggrund enighed om, at det indgår i udvalgets videre arbejde, om der kan påpeges behov for yderligere reguleringer.

Et mindretal i udvalget finder, at den regulering, der kan være behov for ved IT-relateret kriminalitet, ikke skal bestå i, at der indsættes en henvisning til endnu flere paragraffer, hvor sådanne indgreb er mulige, uanset hvordan kriminaliteten konkret er gennemført. Det skal derimod være en regulering, der begrænses til mere specielle tilfælde og samtidig har en mere fremtidssikret formulering, således at indgreb i meddelelshemmeligheden muliggøres i de situationer, hvor der i den konkrete sag er et meget stort behov for det for at kunne opklare kriminaliteten, men ikke udvides herudover.

Retsplejelovens § 754 a om agenter har som et af kriterierne, at »andre efterforskningsskridt ikke vil være egnede til at sikre bevis i sagen«, og retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelshemmeligheden har som et af kriterierne, at »indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen«. Ved siden af disse krav opstilles de særlige krav til kriminalitetens art.

Der er ikke i betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelshemmeligheden og anvendelse af agenter anført nogen særlig begrundelse for den foreslåede begrænsning af området. Strafferetsplejeudvalget anfører dog mere generelt (s. 51 og 54), at der er enighed om, at der generelt set bør sættes snævre grænser for politiets indgreb i meddelelshemmeligheden.

Mindretallet finder, at indgreb i meddelelshemmeligheden fortsat skal have karakter af indgreb, der kun foretages i nødvendigt omfang. Mindretallet er imidlertid betænkelig ved, at de moderne kommunikationsformer i nogle tilfælde betyder, at kriminalitet ikke kan efterforskes. Situationen er her ikke den, at borgeren skal beskyttes mod politiets muligheder i det moderne samfund, men derimod den, at borgeren skal beskyttes mod de kriminelles muligheder i det moderne samfund.

De ændringer, der i de senere år er foretaget i retsplejelovens kapitel 71 om indgreb i meddelelshemmeligheden, viser efter mindretallets opfattelse, hvor hurtigt bestemmelserne bliver utidssvarende i forhold til efterforskningsbehovet. De viser også, hvor relativt lang tid der går, fra efterforskningsbehovet konstateres (f.eks. ved hacking og telefonmisbrug), til der skabes fornøden lovhjæmmel.

Den form, der anvendes i dag i retsplejelovens § 781, hvor der indsættes stadig flere undtagelser fra kravet om, at der skal kunne straffes med fængsel i (mindst) 6 år, er ikke hensigtsmæssig i et samfund, hvor IT-anvendelsen er i konstant udvikling.